

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μεταξύ του

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Στο Μαρούσι, σήμερα την Μαρτίου 2024,

Αφενός:

1. Το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (εφεξής ΥΠΑΙΘΑ που εδρεύει στο Μαρούσι Απικής (Α. Παπανδρέου 37) νόμιμα εκπροσωπούμενου από την κα. Ζωή (Ζέττα) Μακρή, Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και αφετέρου
2. Ο Σύλλογος μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» που εδρεύει στο Μαρούσι (Σπύρου Λούη 1) και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Κωνσταντίνο Γιαννόπουλο (εφεξής «Το Χαμόγελο του Παιδιού»),

Λαμβάνοντας υπόψη:

- α. Το από 08.03.2016 Μνημόνιο-Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ του ΥΠΑΙΘΑ και του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού»,
- β. Το από 28.11.2016 Επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΥΠΑΙΘΑ και του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού», το οποίο επικαιροποιείται εκ νέου με την πάροδο τριών (3) ετών,
- γ. Το από 26.03.2020 Μνημόνιο-Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ του ΥΠΑΙΘΑ και του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού»,
- δ. Την επιθυμία των συμβαλλομένων μερών να εμπλουτιστεί η μεταξύ τους συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος.
- ε. Την πιστοποίηση του Συλλόγου από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ήδη Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων) ως φορέα παροχής Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας φροντίδας (ΦΕΚ 2106/τ. Β'/07.07.2016)
- στ. Την ιδιότητα του Συλλόγου ως επίσημου εταίρου της DG ECHO (Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας & Ανθρωπιστικής Βοήθειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), έχοντας υπογράψει ως ο 1ος εθνικός, αμιγώς ελληνικός φορέας στην Ευρώπη, Framework Partnership Agreement με την DG ECHO το 2017,

η. Την ιδιότητα του Συλλόγου ως ιδρυτικού μέλους του Ευρωπαϊκού Δικτύου κατά του Σχολικού Εκφοβισμού (European AntiBullying Network-EAN), που διατηρεί την προεδρία του Δικτύου από το 2014.

Συμφωνούν και συναποδέχονται να συνεργασθούν στην υλοποίηση δράσεων με αντικείμενο τους θεματικούς άξονες «Κακοποίηση - Βία - Τεχνολογία - Εξαφάνιση - Υγεία & Ενημέρωση» με την συμμετοχή μαθητών/μαθητριών και εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γονέων/κηδεμόνων καθώς και την εκπαίδευση παιδιών προσφύγων.

Πιο συγκεκριμένα:

ΑΡΘΡΟ 1. ΣΤΟΧΟΣ

«Το Χαμόγελο του Παιδιού», όντας σε συνεχή επαφή με τα παιδιά, τους γονείς/κηδεμόνες και τους/τις εκπαιδευτικούς, έχει γίνει κοινωνός πληθώρας προβλημάτων, που μαστίζουν τους ανήλικους. Έχει, λοιπόν, αναπτύξει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων για να συμβάλει στην πρόληψη και την αντιμετώπιση αποτελεσμάτων κάθε περιστατικού, θωρακίζοντας, παράλληλα, τα παιδιά από τους ολοένα αυξανόμενους κινδύνους, που καθημερινά καλούνται να αντιμετωπίσουν.

Στο πλαίσιο της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης κατά της κακοποίησης, παραμέλησης, εξαφάνισης ανηλίκων καθώς και άλλων κινδύνων που καλούνται καθημερινά να αντιμετωπίσουν, και θεωρώντας ότι, η εκπαιδευτική κοινότητα έρχεται σε καθημερινή επαφή με μεγάλο αριθμό ανηλίκων και πιθανά με ανήλικους, οι οποίοι έχουν κακοποιηθεί ή είναι θύματα εκφοβισμού ή ενδοσχολικής βίας ή με οποιοδήποτε τρόπο θεωρούνται εξαφανισμένα, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» προτείνει στις σχολικές μονάδες προγράμματα διαδραστικών παρεμβάσεων πρόληψης και ευαισθητοποίησης σε νηπιαγωγεία και σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών, των μαθητών/τριων και των γονέων/κηδεμόνων για το φαινόμενο της κακοποίησης παιδιών εντός και εκτός του σχολικού περιβάλλοντος, τα συμπτώματα και τις χαρακτηριστικές ενδείξεις του, τις συνέπειες καθώς και τους τρόπους παρέμβασης για την αντιμετώπιση και την καταστολή του φαινομένου και παράλληλα για την προστασία από τους κινδύνους μέσω της χρήσης της τεχνολογίας αλλά και τα οφέλη, που μπορεί να αποφέρει, καθώς και για περιστατικά εξαφάνισης ανηλίκων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της μεγάλης ανθρωπιστικής μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης που η χώρα καλείται να αντιμετωπίσει τα τελευταία χρόνια, και των πρωτοβουλιών του ΥΠΑΙΘΑ στον τομέα της εκπαίδευσης παιδιών προσφύγων, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» προτίθεται να συνδράμει με δράσεις ουσιαστικές, και με έμφαση στην ποιότητα, βάσει των πιστοποιημένων εργαλείων και μεθόδων που ήδη χρησιμοποιεί με επιτυχία εδώ και χρόνια.

Επιπροσθέτως προσφέρει στις σχολικές μονάδες δωρεάν επιτυχές πρόγραμμα Προληπτικής Ιατρικής και Οδοντιατρικής.

Η συνέχιση των δράσεων αυτών κρίνεται απαραίτητη αφού μέχρι σήμερα έχουν μεγάλη ανταπόκριση και ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα.

Ειδικώς, στόχος του παρόντος μνημονίου συνεργασίας είναι η υποστήριξη των σχολικών μονάδων για την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση, την πρόληψη, και την αντιμετώπιση των προβλημάτων και κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, αλλά και η συμβολή στην εκπαίδευση παιδιών προσφύγων με δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και πρόληψης των ιδιαίτερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

ΑΡΘΡΟ 2. ΔΡΑΣΕΙΣ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1. Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση • Πρόληψη: Άξονες Κακοποίηση - Βία • Τεχνολογία - Εξαφάνιση

Ομάδα ειδικών επιστημόνων (Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Κοινωνιολόγοι, Εκπαιδευτικοί, Ιατροί) του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» μπορούν να πραγματοποιούν μετά από πρόσκληση του Συλλόγου Διδασκόντων ή του Σχολικού Συμβούλου παιδαγωγικής ευθύνης της σχολικής μονάδας και μετά από θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, διαδραστικές παρεμβάσεις πρόληψης και ευαισθητοποίησης στους μαθητές και τις μαθήτριες όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων εντός του ωρολογίου προγράμματος, βάσει τεχνογνωσίας που διαθέτει στην αντιμετώπιση Ενδοσχολικής Βίας και Εκφοβισμού (bullying) μέσα από έρευνες πεδίου και συμπεράσματα ευρωπαϊκών δικτύων συμμετοχής. Οι παραπάνω θεματικές ενότητες αναφέρονται στη βία (κακοποίηση- παραμέληση παιδιών - ενδοσχολική βία και εκφοβισμός), την τεχνολογία (ασφάλεια στο διαδίκτυο) και την εξαφάνιση. Για την καλύτερη και πιο άμεση συμμετοχή των παιδιών θα χρησιμοποιούνται σύγχρονες εγκεκριμένες παιδαγωγικές διαδραστικές μέθοδοι. Εκπαιδευτικά σεμινάρια στις αντίστοιχες θεματικές μπορούν να γίνουν στους Συλλόγους Διδασκόντων και στους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία και την ευρύτερη τοπική αυτοδιοίκηση, μετά από πρόσκληση των αντίστοιχων φορέων.

Κατά τη διάρκεια των ενημερωτικών σεμιναρίων θα παρέχεται η δυνατότητα χρήσης της πλατφόρμας του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» μέσω της Ακαδημίας Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης «Smile Academy» (με δυνατότητα ταυτόχρονης χρήσης video, ήχου, powerpoint και chat) με στόχο την τηλε-ενημέρωση μαθητών, μαθητριών, εκπαιδευτικών και γονέων για τις παραπάνω θεματικές.

Η συγκεκριμένη δράση εποπτεύεται επιστημονικά από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, και συγκεκριμένα από το Εργαστήριο Αποκαταστατικής Δικαιοσύνης και Διαμεσολάβησης του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Επιπροσθέτως, υπάρχει σύμφωνο συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κρήτης και συγκεκριμένα στο Παιδαγωγικό Τμήμα και το Ε.ΔΙ.Β.Ε.Α (Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στη δια Βίου και Εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευση). Βάσει αυτού συνδιαμορφώνονται εκπαιδευτικά εργαλεία, από το επιστημονικό προσωπικό του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» σε συνεργασία με το επιστημονικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Κρήτης, παιδαγωγικά κατάλληλα για χρήση στις εκπαιδευτικές τάξεις αλλά και στο Κινητό Εργαστήριο Ενημέρωσης, Εκπαίδευσης και Τεχνολογίας του Οργανισμού, ονόματι «ΟΔΥΣΣΕΑΣ».

Για την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης, ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης η ομάδα ειδικών επιστημόνων (Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Κοινωνιολόγοι,

Εκπαιδευτικοί, Ιατροί) του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» θα συνεργάζεται με τις Διευθύνσεις των σχολικών μονάδων και τους Σχολικούς Συμβούλους.

2.2. Αντιμετώπιση: Άξονες Κακοποίησης- Βία - Τεχνολογία - Εξαφάνιση

Στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων «Το Χαμόγελο του Παιδιού» στελεχώνεται από ομάδα ειδικών επιστημόνων (Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Παιδαγωγοί, Διασώστες, Κοινωνιολόγοι, κλπ) και ταυτόχρονα διαθέτει οχήματα άμεσης επέμβασης και έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί επιτόπιες παρεμβάσεις για παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο, σε περίπτωση που κληθεί για αυτό. Επίσης διαθέτει Κινητές Μονάδες Άμεσης Ψυχολογικής Υποστήριξης, οι οποίες σε συνεργασία, με τις Εισαγγελικές Αρχές, την Ελληνική Αστυνομία, την Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή για τα Παιδιά SOS 1056, την Υπηρεσία του Chat 1056, την Υπηρεσία του Cybertipline Hellas, την Ευρωπαϊκή Γραμμή Υποστήριξης Παιδιών και Εφήβων 116111, καθώς και την Ευρωπαϊκή Γραμμή για τα Εξαφανισμένα Παιδιά 116000, βρίσκονται δίπλα στο παιδί που έχει ανάγκη άμεσης στήριξης σε όλη την Ελλάδα αλλά και στις εκπαιδευτικές κοινότητες για να τις υποστηρίξουν στη διαχείριση καταστάσεων κρίσης. Οι Κινητές Μονάδες Άμεσης Ψυχολογικής Υποστήριξης δύνανται να υποστηρίξουν τις εκπαιδευτικές κοινότητες στη διαχείριση καταστάσεων κρίσης. Οι Γραμμές 1056, 116111 και 116000 είναι ευέλικτες και διαθέσιμες 365 ημέρες τον χρόνο, 24 ώρες το 24ωρο, καθημερινά βρίσκονται σε σχολεία, αστυνομικά τμήματα κ.λπ. με τους Ψυχολόγους που τις στελεχώνουν, ώστε να υποστηρίξουν ψυχολογικά το παιδί και το περιβάλλον του.

Όλες οι παραπάνω δράσεις και υπηρεσίες τίθενται στη διάθεση των εκπαιδευτικών ανά την Ελλάδα. Παράλληλα, μέσω των Γραμμών 1056, 116111 και 116000 διασφαλίζεται η 24ωρη και απρόσκοπτη επικοινωνία των εκπαιδευτικών με το επιστημονικό προσωπικό του Συλλόγου προκειμένου να λάβουν την ανάλογη στήριξη και κατευθύνσεις σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών/κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον.

Πιο συγκεκριμένα, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» θέτει στη διάθεση της σχολικής κοινότητας:

A. την Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή για τα Παιδιά SOS 1056, η οποία λειτουργεί 365 ημέρες τον χρόνο, 24 ώρες το 24ωρο και στελεχώνεται από ομάδα ειδικών επιστημόνων (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Κοινωνιολόγοι) που προβαίνουν σε:

1. Καταγραφή ανώνυμων και επώνυμων αναφορών για παιδιά - θύματα κακοποίησης.
2. Παροχή πληροφόρησης και κατευθύνσεων για θέματα που αφορούν στα δικαιώματα των παιδιών και στην παιδική προστασία.

B. Την Υπηρεσία Chat 1056, η οποία λειτουργεί 365 ημέρες τον χρόνο, 24 ώρες το 24ωρο και στελεχώνεται από ομάδα ειδικών επιστημόνων (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Κοινωνιολόγοι) που προβαίνουν σε γραπτή:

1. Ψυχολογική Στήριξη σε παιδιά και εφήβους και
2. Συμβουλευτική σε γονείς και εκπαιδευτικούς

Γ. Την Υπηρεσία Cybertipline η οποία λειτουργεί 365 ημέρες τον χρόνο, 24 ώρες το 24ωρο και στελεχώνεται από ομάδα ειδικών επιστημόνων (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Κοινωνιολόγοι) που προβαίνουν σε:

1. Καταγραφή ανώνυμων και επώνυμων αναφορών για παιδιά - θύματα κακοποίησης.
2. Παροχή πληροφόρησης και κατευθύνσεων για θέματα που αφορούν στα δικαιώματα των παιδιών και στην παιδική προστασία.

Δ. Την Ευρωπαϊκή Γραμμή Υποστήριξης Παιδιών και Εφήβων 116111, η οποία λειτουργεί 365 ημέρες τον χρόνο, 24 ώρες το 24ωρο και στελεχώνεται από ομάδα ειδικών επιστημόνων (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Κοινωνιολόγοι) που προβαίνουν σε:

1. Ψυχολογική Στήριξη σε παιδιά και εφήβους και
2. Συμβουλευτική σε γονείς και εκπαιδευτικούς.

Ε. Την Ευρωπαϊκή Γραμμή για τα Εξαφανισμένα Παιδιά 116000, η οποία λειτουργεί 365 ημέρες τον χρόνο, 24 ώρες το 24ωρο και στελεχώνεται από ομάδα ειδικών επιστημόνων (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Κοινωνιολόγοι) που προβαίνουν σε:

1. Λήψη πληροφοριών αναφορικά με παιδιά που αναζητούνται και προώθησή τους στις αρμόδιες Αρχές
2. Ψυχολογική Στήριξη στην οικογένεια
3. Συνεργασία με τις Εισαγγελικές Αρχές

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Γραμμή για τα Εξαφανισμένα Παιδιά 116000 στην Ελλάδα πιστοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία για τα Εξαφανισμένα και Σεξουαλικά Κακοποιημένα Παιδιά (Missing Children Europe), στο πλαίσιο προγράμματος που υλοποίησε με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν ενδελεχούς αξιολόγησης, συγκεντρώνοντας βαθμολογία 100% και καταλαμβάνοντας την υψηλότερη θέση ανάμεσα στις Γραμμές 116000 πανευρωπαϊκά.

2.3. Πρόληψη: Άξονας Υγεία

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και του Υπουργείου Υγείας, βάσει μνημονίων συνεργασίας και με τη στήριξη και προώθησή τους, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» υλοποιεί «Πανελλήνιο Πρόγραμμα Προληπτικής Ιατρικής και Οδοντιατρικής».

Η δράση απευθύνεται στα παιδιά όλης της Ελλάδας και πραγματοποιείται, μετά από προηγούμενη σχετική έγκριση από το Υπουργείο Υγείας, μέσα από τη συνεργασία και την ανιδιοτελή συμμετοχή των τοπικών Ιατρικών/Οδοντιατρικών Συλλόγων, των Νοσοκομείων, των Κέντρων Υγείας, των Εθελοντών Ιατρών/Οδοντιάτρων του Συλλόγου και σε συνεργασία πάντα με Περιφερειακούς και Τοπικούς Φορείς, με στόχο την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών πρόληψης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στα παιδιά. Ειδικές περιπτώσεις μπορούν να παραπεμφθούν στο Τμήμα Στήριξης Παιδιών με Προβλήματα Υγείας του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» ή/και συνοδεία για περαιτέρω έλεγχο και εξετάσεις.

Για την εφαρμογή της δράσης, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» διαθέτει τις παρακάτω κινητές ιατρικές μονάδες, με τις οποίες επισκέπτεται διάφορες περιοχές - συμπεριλαμβανομένων των δυσπρόσιτων σημείων και ορεινών χωριών - βάσει διαπιστωμένων αναγκών και εκπεφρασμένων αιτημάτων από τις σχολικές μονάδες:

1. Το Κινητό Πολυϊατρείο «ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ», το οποίο περιλαμβάνει τέσσερα αυτόνομα ιατρεία (παιδιατρικό, οφθαλμολογικό, ωτορινολαρυγγολογικό και οδοντιατρικό) πλήρως εξοπλισμένα με δυνατότητα τηλεϊατρικής
2. Τα Κινητά πολυιατρεία «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ 1» και «ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ 2», τα οποία περιλαμβάνουν παιδιατρικά, οφθαλμολογικά, ωτορινολαρυγγολογικά, καρδιολογικά και οδοντιατρικά ιατρεία.
3. Την Κινητή Μονάδα Προληπτικής Οδοντιατρικής & Παιδιατρικής, πλήρως εξοπλισμένη, που δύναται να μεταβαίνει σε δυσπρόσιτα σημεία, προαύλια σχολείων κ.λπ.
4. Την Κινητή Διαγνωστική Οφθαλμολογική & Ακουσολογική Μονάδα, πλήρως εξοπλισμένη, που δύναται να μεταβαίνει σε δυσπρόσιτα σημεία, προαύλια σχολείων κ.λπ.

Τα παραπάνω Πολυϊατρεία και Κινητές Ιατρικές Μονάδες Προληπτικής Οδοντιατρικής και Παιδιατρικής, στελεχώνονται από εθελοντές ιατρούς και άλλους επαγγελματίες υγείας, καθώς και από επαγγελματίες υγείας διαφόρων ειδικοτήτων, προσωπικό του Συλλόγου και επισκέπτονται διάφορες περιοχές συμπεριλαμβανομένων των δυσπρόσιτων σημείων και ορεινών χωριών - βάσει διαπιστωμένων αναγκών και εκπεφρασμένων αιτημάτων.

Σε προληπτικό ιατρικό/οδοντιατρικό έλεγχο υποβάλλονται μόνο τα παιδιά τα οποία έχουν μαζί τους υπογεγραμμένο σχετικό έντυπο συγκατάθεσης από τους γονείς/κηδεμόνες τους. Στα παιδιά που υποβάλλονται σε προληπτικό ιατρικό/οδοντιατρικό έλεγχο παραδίδεται ατομικό δελτίο προληπτικού ελέγχου, προκειμένου οι γονείς/κηδεμόνες τους να λάβουν γνώση και οδηγίες για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Σκοπός της Δράσης είναι:

1. Η παροχή δωρεάν εξετάσεων σε παιδιά ευάλωτων ομάδων.
2. Η παροχή δωρεάν εξετάσεων σε μαθητικό πληθυσμό, σε όλη την Ελλάδα.
3. Η παροχή δωρεάν εξετάσεων/θεραπεία σε κατοίκους δύσβατων ορεινών περιοχών.
4. Η παροχή δωρεάν εξετάσεων/θεραπεία στους κατοίκους της άγονης γραμμής.
5. Η καθολική στήριξη των παιδιών/μαθητών που εξετάζονται και χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης, καθοδήγησης και υποστήριξης. Το επιστημονικό προσωπικό του Οργανισμού, αναλαμβάνει τα παιδιά αυτά καλύπτοντας τις ανάγκες που προκύπτουν και πάντα σε συνεργασία με τους γιατρούς/οδοντιάτρους που εθελοντικά συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Επιπροσθέτως παρέχεται η δυνατότητα να πραγματοποιούνται, μετά από πρόσκληση του Συλλόγου Διδασκόντων ή του Σχολικού Συμβούλου παιδαγωγικής ευθύνης της σχολικής μονάδας, από το εξειδικευμένο προσωπικό (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ιατροί, Νοσηλεύτες, Ψυχολόγοι) του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» ενημερωτικές παρεμβάσεις

πρόληψης στους μαθητές και τις μαθήτριες όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων εντός του ωρολογίου προγράμματος που αφορούν θέματα προαγωγής υγείας, πρώτων βοηθειών κλπ.

Στα Κοινωνικά Πολυϊατρεία, που λειτουργεί «Το Χαμόγελο του Παιδιού», με την έγκριση του Υπουργείου Υγείας, και στελεχώνονται από γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων και απευθύνονται σε ευάλωτες ομάδες, είναι δυνατόν να εξετάζονται μαθητές, με την έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους, και, όταν χρειάζεται, εκδίδεται Ατομικό Δελτίο Υγείας Μαθητή (Α.Δ.Υ.Μ.), ώστε τα παιδιά να μπορούν να φοιτήσουν στο Σχολείο. Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ευπαθείς ή ομάδες υψηλού κινδύνου ονομάζονται εκείνες οι ομάδες του πληθυσμού που έχουν περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και δυσκολεύονται ή αδυνατούν σε πολλά επίπεδα και σε διάφορους τομείς να έχουν ποιότητα ζωής (π.χ. στέγη, εργασία, ικανοποιητικό εισόδημα, εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση κ.ά.). Πρόκειται κυρίως για αστέγους, ανέργους/μακροχρόνια άνεργους, άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), πάσχοντες (σοβαρά παθολογικά προβλήματα, ψυχικές ασθένειες), αποφυλακισμένους, χρήστες και πρώην χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, οροθετικούς, άτομα από θρησκευτικές ή πολιτισμικές μειονότητες, ρομά / τσιγγάνους, μονογονεϊκές οικογένειες, ανήλικους παραβάτες, κακοποιημένες γυναίκες, θύματα εμπορίας (trafficking), πρόσφυγες, μετανάστες, παλιννοστούντες, πληγέντες από θεομηνίες και φυσικές καταστροφές (πυρόπληκτοι, σεισμοπαθείς, πλημμυροπαθείς).

Τέλος, «Το Χαμόγελο του Παιδιού», μέσα από τη δράση της Δημιουργικής Απασχόλησης στα Νοσοκομεία Παιδών, υποστηρίζει, με την έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους, μαθητές που νοσηλεύονται για μεγάλο χρονικό διάστημα και φοιτούν στα σχολεία που υπάρχουν μέσα στα Παιδιατρικά Νοσοκομεία.

2.4.Ενημέρωση - Κινητό Εργαστήριο Ενημέρωσης, Εκπαίδευσης & Τεχνολογίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ»

Υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού σε συνεργασία μαζί του, και στο πλαίσιο των δράσεων του για την ενημέρωση παιδιών και γονέων και εκπαιδευτικών σχετικά με θέματα όπως η ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, το cyber bullying, ο ενδοσχολικός εκφοβισμός, η κακοποίηση- παραμέληση παιδιών, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» διαθέτει νέα κινητή μονάδα ενημέρωσης και εκπαίδευσης σχετικά με την ασφαλή χρήση της τεχνολογίας, τη μονάδα «Οδυσσέας- Κινητό Εργαστήριο Ενημέρωσης, Εκπαίδευσης & Τεχνολογίας».

Η νέα κινητή μονάδα μπορεί να επισκεφθεί, μετά από θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, τις σχολικές μονάδες που θα το ζητήσουν με σκοπό:

1. Την ενημέρωση παιδιών, γονέων και εκπαιδευτικών για τη σωστή χρήση της τεχνολογίας (καλή και κακή χρήση internet), καθώς και για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών μέσω διαδραστικής πλατφόρμας
2. Την παράδοση σεμιναρίων από εξειδικευμένο προσωπικό του Οργανισμού μας σε εκπαιδευτικούς σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα παιδιά

3. Επιπλέον, η νέα κινητή μονάδα έχει τη δυνατότητα να λειτουργεί ως Κινητό Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων σε όποιο σχολείο της ζητηθεί η σχετική υποστήριξη και σε όποια περιοχή και αν βρίσκεται, καθώς διαθέτει τον απαραίτητο εξοπλισμό (δορυφορικό internet, σταθμοί εργασίας).
4. Την εκπαίδευση και ενημέρωση από επαγγελματίες στην παροχή πρώτων βοηθειών από το εξειδικευμένο προσωπικό του Οργανισμού.

Διαδραστικές παρεμβάσεις πρόληψης αναφορικά με την ασφαλή και δημιουργική πλοήγηση στο διαδίκτυο οι οποίες πραγματοποιούνται τόσο εντός του Κινητού Εργαστηρίου Ενημέρωσης, Εκπαίδευσης και Τεχνολογίας «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», όσο και εντός των σχολικών μονάδων εποπτεύονται επιστημονικά από το Πανεπιστήμιο της Κρήτης και συγκεκριμένα από το Εργαστήριο Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών στη δια βία και εξ αποστάσεως Εκπαίδευση (ΕΔΙΒΕΑ) με επιστημονικά υπεύθυνο τον καθηγητή του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου της Κρήτης κ. Αναστασιάδη Παναγιώτη.

2.5. Δυνατότητα εκπαιδευτικής επίσκεψης στον Σύλλογο «Χαμόγελο του Παιδιού»

Στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας και δράσης του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» με την εκπαιδευτική κοινότητα και με στόχο την ενημέρωση των μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών για τις δράσεις του Συλλόγου και τις υποδομές που θέτει στη διάθεσή τους, μπορούν να πραγματοποιούνται, μετά από θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, εκπαιδευτικές επισκέψεις προσαρμοσμένες στην ηλικία των παιδιών. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων οι μαθητές/τριες συνοδευόμενοι από Ψυχολόγο ή/και Κοινωνικό Λειτουργό του Συλλόγου θα μπορούν -μεταξύ άλλων- να επισκέπτονται τα τηλεφωνικά Κέντρα των Γραμμών 1056, 116000 και 116111 όπου θα ενημερώνονται για τη λειτουργία και τις υπηρεσίες που παρέχουν καθώς επίσης και τα Σπίτια Φιλοξενίας προκειμένου να ενημερωθούν για τον τρόπο λειτουργίας τους αλλά και για τις υπόλοιπες δράσεις του Συλλόγου. Παράλληλα σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους οι μαθητές και οι μαθήτριες θα συμμετέχουν σε διαδραστικές παρεμβάσεις πρόληψης οι οποίες θα πραγματοποιούνται από Ψυχολόγο ή Κοινωνικό Λειτουργό του Συλλόγου με θεματικές Κακοποίηση - Βία - Τεχνολογία - Εξαφάνιση. Η επίσκεψη θα ολοκληρώνεται με ενημέρωση των μαθητών/τριών για τον εθελοντισμό, τη σημασία του και τις δυνατότητες εθελοντικής συμμετοχής τους στις δράσεις του Συλλόγου.

2.6. Άξονας Φτώχεια: Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας

Ο Σύλλογος «Το Χαμόγελο του Παιδιού» με εξειδικευμένη ομάδα στηρίζει παιδιά και οικογένειες, που βρίσκονται ή απειλούνται να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας.

Οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν, πανελλαδικά καλύπτοντας ολιστικά τις ανάγκες κάθε παιδιού.

Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί στα Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας παρέχουν στις οικογένειες ό,τι έχουν ανάγκη σε υλικό, κοινωνικό και συμβουλευτικό επίπεδο ώστε να ανταπεξέλθουν στις βιοτικές και κοινωνικές δυσχέρειες με αξιοπρέπεια. Συγκεκριμένα αυτό επιτυγχάνεται μέσω:

1. της στήριξης με υλικά αγαθά, όπως τρόφιμα, ένδυση, υπόδηση, οικιακές συσκευές, βρεφικά είδη, έπιπλα, σχολικά κ.α., ανάλογα με τις ανάγκες τους και τη διαθεσιμότητα των ειδών
2. της διασύνδεσης του παιδιού και της οικογένειας με άλλες δράσεις του Συλλόγου όπως π.χ. Τμήμα Υγείας για θέματα υγείας του παιδιού
3. της υποστήριξης των εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών μέσω της διασύνδεσης με φροντιστήρια, εύρεσης βιβλίων κ.λ.π.
4. της διασύνδεσης του παιδιού και της οικογένειας του με υπηρεσίες, άλλους φορείς και οργανώσεις όταν αυτό είναι απαραίτητο
5. μέσω συμβουλευτικής -παροχής κατευθύνσεων για κοινωνικό-προνοιακά θέματα π.χ. διαδικασία έκδοσης κάρτας ανεργίας, επιδόματα κλπ
6. της συμβουλευτικής στήριξης των οικογενειών
7. της κινητοποίησης - υποστήριξης των μελών της οικογένειας ώστε να δραστηριοποιηθούν για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

Οι υπηρεσίες παρέχονται στο σύνολο των παιδιών που βρίσκονται στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από εθνικότητα και θρησκεία και πολλές φορές οι οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης προσέρχονται στα Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας κατόπιν παρότρυνσης και ενημέρωσης από τις σχολικές μονάδες που φοιτούν τα παιδιά τους.

Οι οικογένειες προσέρχονται στα Κέντρα Στήριξης κατόπιν ραντεβού (με εξαίρεση έκτακτες καταστάσεις - καταστάσεις κρίσης), το αίτημά τους αξιολογείται από τον Κοινωνικό Λειτουργό και γίνεται διερεύνηση των περεταίρω αναγκών τους, με στόχο πάντα την ολιστική υποστήριξη των οικογενειών προκειμένου να βελτιώσουν τη ζωή τους.

Ο Σύλλογος «Το Χαμόγελο του Παιδιού» λειτουργεί Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας πανελλαδικά.

Συγκεκριμένα, σταθερά κάθε Χριστούγεννα και Πάσχα υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, συγκεντρώνονται είδη πρώτης ανάγκης από τις σχολικές μονάδες της χώρας ώστε να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες των παιδιών που στηρίζουν τα Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας.

Τα προϊόντα παραλαμβάνονται στα Κέντρα Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας ή με εξειδικευμένα οχήματα και προσωπικό του Συλλόγου από τα σημεία συγκέντρωσής τους.

Επίσης, ομάδες μαθητών από τα σχολεία, έχουν την δυνατότητα να επισκεφτούν τους χώρους του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» προκειμένου να παραδώσουν τα είδη που συγκέντρωσαν και να ενημερωθούν για τις δράσεις του Συλλόγου.

2.7. Συμμετοχή μαθητών στη Διαδραστική Πλατφόρμα Ενημέρωσης & Επικοινωνίας YOUSMILE του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού»

Οι μαθητές και οι μαθήτριες στο πλαίσιο των σχολικών δραστηριοτήτων ή των δράσεων των μαθητικών κοινοτήτων θα μπορούν να χρησιμοποιούν και να επισκέπτονται, μετά από θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, τις εγκαταστάσεις του YOUSMILE στην Αγία Παρασκευή Απικής και στην Θεσσαλονίκη, που σαν βασικό στόχο έχει την

ενθάρρυνση και υποστήριξη των εθελοντικών πρωτοβουλιών και δράσεων μαθητών/τριών που σχεδιάζονται από τους/τις ίδιους/ες τους/τις μαθητές/τριες.

Η φιλοσοφία και λειτουργία του υπό ίδρυση Δικτύου διέπεται από την αρχή ότι, οι μαθητές/τριες έχουν φωνή που οι ενήλικες οφείλουν να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη. Οι μαθητές/τριες γνωρίζουν επίσης καλύτερα την πραγματικότητα των συνομηλίκων παιδιών, έχουν ουσιαστικότερη επιρροή στην ομάδα των συνομηλίκων τους και ο λόγος τους είναι ισχυρότερος από τις συμβουλές των ενηλίκων.

Με γνώμονα αυτή την πραγματικότητα «Το Χαμόγελο του Παιδιού» μέσα από τη λειτουργία του Δικτύου θα αναδεικνύει εθελοντικές πρωτοβουλίες και ενέργειες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο που λαμβάνονται αυθόρμητα από παιδιά και απευθύνονται ή επηρεάζουν θετικά άλλα παιδιά ή ομάδες παιδιών. Τέλος, ενθαρρύνεται με κάθε τρόπο η παιδική συμμετοχή (child participation), δηλαδή η ενεργή και ουσιαστική εμπλοκή των παιδιών στη λήψη αποφάσεων, την κατάθεση προτάσεων για σημαντικά ζητήματα όπως το bullying και η κακοποίηση ανηλίκων και ευρύτερα τις δράσεις που τα αφορούν άμεσα.

2.8. Εκπαίδευση παιδιών προσφύγων που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας

Στηρίζοντας την προσπάθεια ένταξης των παιδιών προσφύγων που διαμένουν σε δομές φιλοξενίας στα σχολεία της χώρας, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» ενδιαφέρεται να συνεργαστεί, όπως πάντα, με θεσμικούς φορείς (Πανεπιστήμια), και πέρα από τη δημιουργική απασχόληση που ήδη παρέχει σε κάποιες δομές φιλοξενίας και που θα συνεχίσει να παρέχει ή / και θα διευρύνει, μετά από θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» προσφέρεται να αναπτύξει εκπαιδευτικές δράσεις πρόληψης, ευαισθητοποίησης και ενδυνάμωσης παιδιών προσφύγων με εργαλεία που έχει ήδη αναπτύξει για όλα τα θέματα, συμπεριλαμβανομένου του θέματος του ρατσισμού που μπορεί να οδηγήσει στον σχολικό εκφοβισμό. Ο «Οδυσσέας» και το YouSmile (βλ. 2.4, 2.7) προσφέρουν ιδανικά μέσα για τις παραπάνω δράσεις.

Επιπλέον, «Το Χαμόγελο του Παιδιού» θα αναζητήσει συνέργεια με και στήριξη από εταίρους του-φορείς στο εξωτερικό για θέματα μετάφρασης και διερμηνείας, ενώ θα επιδιώξει να εμπλέξει ενεργά πρόσφυγες εκπαιδευτικούς, με πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών (train- the-trainers), ώστε οι ίδιοι μετά να μπορούν να χρησιμοποιούν τα εργαλεία αυτά και να πολλαπλασιαστεί η δράση. «Το Χαμόγελο του Παιδιού» θα αναπτύξει πλήρες σχέδιο για αυτή την αντιρατσιστική δράση, ώστε να διασφαλιστούν τα βέλτιστα αποτελέσματα.

ΑΡΘΡΟ 3. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Όλες οι παραπάνω δράσεις έχουν την έγκριση του ΥΠΑΙΘΑ, μετά από τη θετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων, και πραγματοποιούνται σε συνεργασία με τους Συλλόγους Διδασκόντων, τους Σχολικούς Συμβούλους και / ή τις εκάστοτε Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.

Ειδικά για την διεξαγωγή οποιασδήποτε δράσης στο πλαίσιο υλοποίησης του «Πανελληνίου Προγράμματος Πρόληπτικής Ιατρικής και Οδοντιατρικής, πέρα από την απόφαση του

Συλλόγου Διδασκόντων, απαιτείται να τηρούνται σωρευτικά και όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Προηγούμενη έγκριση της δράσης από το Υπουργείο Υγείας.
2. Συνεννόηση με τις Διευθύνσεις των σχολικών μονάδων.
3. Ενυπόγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων για την συμμετοχή των μαθητών/τριών στο πρόγραμμα.
4. Ενημέρωση του οικείου Προϊστάμενου ή Δ/ντή Εκπαίδευσης.
5. Ενημέρωση και συνεργασία, με τους τοπικούς Ιατρικούς/Οδοντιατρικούς Συλλόγους, Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Περιφερειακούς και Τοπικούς Φορείς.

Τέλος, σε ό, τι αφορά στην εφαρμογή Προληπτικής Ιατρικής και Οδοντιατρικής των μαθητών των σχολικών μονάδων ισχύει η με αριθ. Φ11.2/470/45434/Γ1/30-4-2002 Εγκύκλιος του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

ΑΡΘΡΟ 4. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το παρόν δύναται να τροποποιηθεί μόνο κατόπιν έγγραφης συμφωνίας αμφοτέρων των συμβαλλομένων μερών.

Το παρόν μνημόνιο συνεργασίας τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του από τους εκπροσώπους των συμβαλλομένων.

«Το Χαμόγελο του Παιδιού» αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για την ανανέωση της πιστοποίησής του από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ως φορέα παροχής Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας φροντίδας και της διατήρησής της σε ισχύ.

Επιπλέον, αναλαμβάνει την υποχρέωση να ενημερώνει το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α για οποιαδήποτε μεταβολή ουσιαστών στοιχείων τα οποία σχετίζονται με το ίδιο ή άλλων στοιχείων που ελήφθησαν υπόψιν για την σύνταξη και υπογραφή του παρόντος Μνημονίου Συνεργασίας.

Η διάρκεια της ισχύος του παρόντος είναι αορίστου. Μετά το τέλος του πρώτου έτους το παρόν υπόκειται σε αξιολόγηση από τα μέρη.

Σε πίστωση των ανωτέρω υπογράφηκε το παρόν σε τέσσερα (4) πρωτότυπα, που υπογράφηκαν από τα μέρη ως κάτωθι:

ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ
«ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Zeta Makri

Η Υφυπουργός
Ζωή (Ζέττα) Μακρή

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
«ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»
ΕΔΡΑ: ΣΠΥΡΟΥ ΛΟΥΗ 1 - ΑΜΑΡΟΥΣΙΟ
ΤΗΛ. 210 3306140 - FAX 210 3306140
ΔΟΥ: ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ - Α.Φ.Μ. 090300392
ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Πρόεδρος Δ.Σ
Κωνσταντίνος Γιαννόπουλος

